

افغان ماشومان

کله چه می څو وخته مخکی د ناتو د استازی وینا، چه په هغی کې یې د افغانستان د ماشومانو ژوند د هغوی د همزولو په شان په گلاسکو او د نیویورک کې وبالله، واوریدله. نو د کابل تنکی ماشومان، د خاورو او لوگیو په ډکه فضا کې را په یاد شول. زه نپوهیږم، د ناتو استازی په څه معیار دغه مقایسه کړې ده. خو په افغان ماشومانو کې هر وروڼو ډیر همت شته، چه هغوی شپه او ورځ د خپلی کورنی د ژوند د بڼه کولو په لار هڅوي، خپلو هیلو او غوښتنو څخه تیریری، او د ژوند سختیو سره دغري وهي. ځینی یې په سرکونو او بازارو کې ډول ډول شیان خرڅوي، د سپینلیو لوگیو څخه پیسی جوړوي، موټرونه په سافو پاکوي، د ځمکو په سر کار کوي، یا دوکانونو کې لگیا دي. چه ورسره د کومی موضوع په هکله خبرې اترې وشي، نو په میرانه ځواب ورکوي. په اکثره کې یې د کشر او مشر احترام شته. د بڼوونې او روزنې وړي دي. البته باید ناتو استازی ته په یوه ټکه کې حق ورکړم. هغه دا چی د غربی نړی په شان په افغانستان کې د غریب او شتمن ماشوم تر منځ ډیر فرق شته. شتمن ماشوم په موټر کې شخصی بڼوونځی ته ځي. خو که غریب ماشوم ته د تعلیم امکانات برابر وي، نو بڼوونځی تر څنگ باید کار وکړي. له بده مرغه د افغانستان د متزلزلی سیاسی او اقتصادی وضعی له امله، افغان ماشوم د ډیرو مادی او روانی خطراتو لاندی دی. د بمو او راکتونو تر څنگه، کیدای شي نشه یې عادت او جنسی تعرض سره مخامخ شي. د نجونو ډیر وختی او په زور واده کول، او هلکانو په غاړه ژر مسئولیت اچول یوه بله اجتماعی ستونزه ده.

زه په دې کار نلرم، چه آیا حکومت یا طالبان په حقه دي، یا نه، یا دا چه یو بل سیاسی حرکت ته ضرورت شته. زما نظر د افغان ځوان نسل ته دی، چه د ځینو احصائیوي اعدادو پر اساس همدا اوس د افغانستان د نفوس ۷۰ فیصده جوړوي. هغومره چه دا نسل بیداره، مادی تشویشو نه فارغه، او د سالم فکر خاوند شي، نو د وطن جوړیدو هیله به ورکه نشي. که دغه نسل د انسانی، معتدل اسلامی او وطنی ارزښونو تر لاندی سترشي، کیدای شي، د ملت کشتی د دویدو نه وژغورله شي. که نه خو دا خطر شته، چه ځوان نسل د بعضی غلطو مشرانو لار ونیسي، او د هیواد راتلونکی به توره وي. مهمه پوښتنه دا ده، چه د دغی توری راتلونکی مخه به څرنگه ونیول شي؟ اگر چه دا خبره واضحه ده، چه د دغی درندو قدمو د اخیستلو توان یوازی د بوی قوی او ثابتی حکومتی اداری سره شته. خو د یوه خواخوږي انسان تر لاسه څه کیږي، چه د وطن د زیربنا په اساس کې یوه وړه بڼښته کیږدي؟ د خپلو خپلوانو نه نیولی، ځینی پاک نفسه خیریه مؤسی او انسانان شته، چه د هغوی ملاتړ یو گټور کار دی. د بیلگي په ډول دغه لاندی مؤسی او وگړی، چه ما ته معلوم دي، او حتی بعضی خبریالونو یې ستاینه کړی ده، بیانوم:

- د آشیانه تر نوم لاندی یوه مؤسسه، چه د کابل سرگردانو ماشومانو سره مرسته کوي.
- بناغلی ایروز، چه یو آلمانی متقاعد نظامی طبیب دی. د ده مؤسسه په پینځو او څو جنوبی ولایتونو کی د نجونو او هلکانو مکتبونه جوړ کړي دي.
- د جمهوریت د لیسی پخوانی معلمه Ruthild Meyer-Oehme او د FAOK تر نوم خیریه سازمان، چه په کابل کې څو بڼوونځیو سره مادی او معنوی مرسته کوي.